

Puščavska ptica upanja

dovolite da vam povem zgodbo
v katere
slečeno kožo zabijam betiče besed
nekateri boste morda zaslišali le donenje
nekaterim bo to morda dovolj
 kajti v njej bodo ujeli bitje svojega
 lastnega nekrilatega srca
nekateri pa bodo zaslišali v vsaki besedi
drobljenje kristalnega svoda na katerem
 pristaja Ikar
in pušča za sabo odprtino v obliki ptice

ta zgodba je prav tako imaginarna kot katerokoli življenje
 kot bučanje bas kitare ki je
 postala povodenj
ta zgodba ima junaka
recimo mu: on
recimo mu še: ona
(kajti drugih zgodb ni)
in tako jaz: on
rojen v času med kitaro in žensko
pripovedujem zgodbo o moškem
ki vam pripoveduje svojo zgodbo:

ona je bila kot odtis popolnosti
v redki kovini lepote
plazmatski gorilniki njene biti
so stalili nežlahtno a redko trdo
kovino tistega moškega on pa je s svojim bitjem
čisto izpolnil njen snovni
odtis v času
tako je nastala slika ki bi lahko bila
 ekspozicija hardrock bluesa
 enako kot
 ščebetanje supersonističnega škrjanca
moški je spoznal da se je mogoče
z njo ljubiti
najprej s celim njenim telesom
nato s posameznimi deli
in slednjič še s posameznimi porami

pa s posameznimi pogledi
 in še z besedami
 najprej z njihovo barvo
 slednjič z njihovimi pomeni
 celo z njihovo tišino . . .
 tedaj je moški sedel in začel
 pisati svojo zgodbo
 da bi tako s peščico svojega prahu
 pomnožil vsemirske zamete v katere
 bo morda spet padlo in vzkliko
 vroče seme časa . . .

ljubil sem te in te ljubim
 ljuba moja čudovita
 z vso svojo snovjo ki mi je bila dana
 in tudi z zavestjo s katero sem se
 izlegel iz niča
 ljuba moja ljubljena
 tišina je največ vendar ne dosegam
 njene velikosti
 niti njene bede
 ljuba moja nežna
 vsa milina neskončnega prostora
 je bila v mojih dotikih
 jezik imam raztrgan od poljubljanja kač
 nazobčane strune napete na kitarah žalosti
 so mi s poljubi pokrile lica
 ko bi le vztrajal v svojem molčanju
 bi se spremenil v vrtnico
 in to bi bila mistifikacija kajti molčanje
 je bodeča žica med bojnimi polji
 tako kot ljubljenje ni orgazem radovednosti
 ljuba moja
 vsega si me obrastla kot divja trta
 katere omamni grozdi so padali v usta utrujenih
 mimoidočih mož
 ki so se ljubili s tabo
 da bi te s poljubi prepričevali
 da najine tegobe sodijo skupaj
 jaz pa sem se razraščal pod zemljo kot
 drevo ki se je odreklo krošnji vej
 pod zemljo sem cvetel

pod zemljo sem izpolnil ves tvoj čas
za druge pa sem bil sčasoma vedno bolj
palica za slepe zapičena v zemljo
njen lastnik voden

z ihtečimi poljubi tvojega prepričevanja
je razprostrl roke nad neskončnim prepadom
v omamni omotici leta
ne bo sprevidel svoje zmote
s tistim ki se mu boš predala bodi nežna
kot si bila z mano
naj ima najina ljubezen
vsaj ta smisel
in dolge vroče noči kliči ti milina neobremenjena z razumom
nežno njegovo ime

kot si klicala mene ko sem vate
prelival svoje življenje
in ne pusti se odbiti njegovi jezi
ko bo zvedel zame
in vzpenjaj se po njem kot si stopala po meni
ko naju nisi hotela izgubiti
in si želi biti stalno z njim
želi si z njim večerjati zaspati in zajtrkovati
in povzdigniti preprost dotik v krik omotice
da vsaj tako ne bi bil pozabljen
ljuba moja edina
ne bodi kruta
saj veš da sem jaz: črna ptica na praznem črnem nebu
bil tvoja ljubezen
in bom na veke
in če umreš prej kot jaz draga moja
bi rad hranil tvoj pepel pod svojim jezikom
namesto Haronovega kovanca
v katerega je eden tvojih ljubimcev vrezal
tvoje desno lice . . .

najini poti sta se zlili v tisti zvezdni ladji ki se
imenuje prostor v času ko so bobneli planeti
kot zvezdna dinama
jaz sem bil tisti ki je prvi odložil masko s kisikom
in se nadihal tvoje hlapljive atmosfere
dolge mesece je trajalo preden si obotavljivo
odložila svojo

in najina ljubljenja so se spremenila v žrtvovanje bogovom
in oba sva

ko so se čez naju kotalili letni časi
čakala

kdaj bo dolgočasje razprlo svoja mrenasta krila
ko pa se ni zgodilo tako /čez eno leto že nisem več znal
pisati verzov kajti v tvoje oči sem zašadil seme
svoje poezije/

sva začela preskušati kakšna
žival je to ki naju oba požira
in bežala sva drug od drugega da bi se
spet vračala še z večjo neučakanostjo
in se zraščala kot dva vala zračnega pritiska
preden sva spoznala da sva ta žival
midva:

cipa in norec
vsa iz sebe sva se dušila od tujih plinov
in se prikazovala iz vedno večje globine
nad gladino svojih teles
da bi se nadihala samih sebe
te eksplozivne atmosfere najinega bivanja
v kateri je vse nebistveno zamiralo
le midva sva v njej cvetela kot dve betonski vrtnici
in oba sva hrepenela po svojem trpljenju
ti morda bolj kot jaz kajti
v moji odsotnosti so starci in druge sence staranja
vtikali koščene prste
v tvojo notranjost
in s tako navlaženimi prsti
preskušali odkod vleče

ta najina nevarna mladost ki je
njihov brezup

najini dotiki so se spremenili v molitve
ki sva jih odrešila s svojimi vročičnimi usti
iz svojih teles
in se za dolge ure spreminjali v negativ leteče ptice
v negibno rožo
omamljeno od lastnega vonja
tedaj sem te začel trpinčiti z bledomodrim plamenom
strahu

kajti zame je bil omotičen že vsak tvoj dotik
blaženo sem mislil da je tako tudi za druge

in da bi te obvaroval pred sabo
 sem začel pisati to knjigo ki ima tvoje ime
 ti sladka puščavska ptica upanja
 /z grozo kaj se bo zgodilo tokrat kajti ko sem
 pisal Asfaltne golobe sem za pol leta izgubil
 sluh/
 ne bi rad izgubil tvoje ljubezni
 ljuba moja čudovita
 vročično pišem
 in morda prehitro da najina
 preskušnja ne bi bila tako dolga
 kajti po mojih vratih praska tesnobna žival:
 ti in jaz
 kot dve dvosobni stanovanji
 toneči vsako
 v drugi četrti
 kot najine vožnje iz službe in nazaj
 kot najini nerojeni otroci
 kot najini ožgani duši v lučeh najinih teles
 moja zgodba me duši:
 če se predaš komu bodi kot zvezda
 na njegovem nebu
 po mojih vratih praska divja tesnobna žival . . .

prevedla Nives Vidrih

Vprašanje regionalnih vidikov v Slovenskem ekspresionističnem slikarstvu

Milček
Komelj

Kot je znano, je v slovenski umetnostni zgodovini zaradi specifične razčlenjenosti slovenske umetnosti pomemben in upoštevan tudi tako imenovani regionalni vidik. Zlasti se je uveljavil pri obravnavah srednjega veka, ker ob pomanjkanju ustvarjalnih, inovativnih umetniških osebnosti šele s tega stališča odprta vprašanja delajo naše gradivo tudi širše strokovno in ne le domoznansko pomembno. Najpomembnejša, navadno importirana dela se sicer vključujejo v evropsko raven tudi s kvaliteto, večina gradiva pa je pomembna šele znotraj regionalnih okvirov in zakonitosti, ki veljajo za periferno in provincialno umetnost.